

Північного оперативного командування української армії. Окрім того, Мізинська стоянка довела існування контактів поміж кроманьйонцями Полісся та Центральної Європи, подарувала людству багато безцінних технічних та мистецьких витворів, зокрема унікальні статуетки прадавнього божества Жінки-Матері [2].

Мізинська стоянка дала ім'я славенній Мезинській археологічній культурі. Яка, дарма що не має таких спонсорів, як раптом модна в 21 столітті балканська за своїм походженням Трипільська культура, проте є за неї відчутно старшою (за європейською класифікацією Мізин належить до ранньої Мадленської культури) і значно більш автохтонною. Зараз на Сіверщині працює Мезинський національний парк з археологічним музеєм, уже майже півстоліття очолюваним паном Василем Куриленком, що не раз рятував експонати від розкрадання. І сьогодні в Мезинському парку можна побачити справді неймовірно – як жили люди Полісся в льодовий період 15 тисяч років тому, коли довкола бігали останні мамонти... Навколо знайдено також інші цінні пам'ятки Подесення – поселення неоліту, юхновської культури, мезоліту, городища та кургани доби Київської Русі. [3]

Мізинська стоянка буде корисною як для простих туристів, так і для вчених істориків, географів, краєзнавців. Тому ця стоянка є перспективою в майбутніх дослідженнях не тільки в Україні, а й для всього світу.

Список літератури:

1. https://www.polissia.eu/2009/09/paleolit-mezinskaya-stoyanka-mezin_18.html
2. Грушевський М. Техніка і умілість палеолітичної доби в нахідках Мізинського селища / / Чернігів і Північне Лівобережжя. Т. XXIII. 1928. С. 19.
3. З. Франко О. Федір Вовк - вчений і громадський діяч. К., 2000. С. 232.

Кобернік Дар`я

Використання просторового аналізу туристичних ресурсів Київської області

Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир, Україна
ahsad.red@gmail.com

*Науковий керівник – доцент, кандидат географічних наук
Нестерчук І.К.*

Протягом останніх п'яти років кількість суб'єктів туристичної діяльності щорічно зростає, за винятком 2017 року, коли кількість таких

об'єктів зменшилась на 28 одиниць. Проте вже у 2018 році відмічено різке зростання туризму, що свідчить про стабільність туристичного ринку Київської області та зростання попиту на туристичний продукт. Вивчивши існуючі екскурсійні тури, які пропонують туристичні фірми Київської області, можна виділити найбільш популярні види туризму. Основними оздоровчими центрами в районі є курортні комплекси Вілла Церква, Вортцель і Пуські Водиці. Останнім часом почали розвиватися курортні зони Конча-Заспи, Пірновий, Лютіж, Клавдієво Тарасове і Бучі. - Діловий туризм. Більшість ділових зустрічей відбувається в самій столиці або в готельних комплексах поблизу неї. Найвідомішими компаніями, які займаються організацією та реалізацією бізнес-турів є «Via Kiev», «SOLEANS WORLD», «DIVA Travel», «Tropicana», «Kortes Tour», «Prestige-Tour», «ALVONA», «Extravaganza». . «Київський супутник», «Велика прогулянка», «Україна 9 бізнес-тур» та ін. У 2019 році в Києві було створено офіс ділового туризму Kiev Convention Office [9]. - культурно-пізнавальний (Тур «Острови Слави» (Торханів острів), Тур «Шедевр світу. Стоянка – перлина Київщини», Тур «Мандрівка в часі – Таємнича Біла Церква. Казкова Незвідана Дорога» – Місто Казка)); Орлик та ін.) .); - Рекреаційні заклади (Екскурсія «Дивина Білої Церкви», Екскурсія «Фотосафарі в будинку Чухолучча», Екскурсія «Від квітів до равликів: Добропарк, Томасівка, Мазепинці»). ; - релігія (тури «Релігійні святині Європи» (Київ, центр УПЦ)); - спорт (Гранд тур «Відчуй душу України», оглядові походи по області); , Н. Крупська та ін.) , Екскурсія «Шляхом вождя розуму і волі» (генерал В. Петров, письменники О. Бойченко, М. Островський, Ю. Бачук), екскурсія «Видатні вчені та винахідники в дорозі» (М. Ломоносов), М. Пирогова, В. Вернадського, Є. Патона, В. Заболотного та ін.), Тур «Шляхами українських меценатів» і промисловців» (А. Терещенко, Б. Ханенко, В. Тарновський, О. Бобринський та ін.) ; – Етнографічні тури (с. Пирогово, м. Переяслав-Хмельницький); – Екскурсії на виробництво (унікальні підприємства, виробництва, технології); «Нічний екскурсійний квест» типу Вілла Церква, Бориспіль, спеціалізовані музеї та колекції з обмеженим доступом). Найбільш відвідуваними туристичними напрямками в Києві є Києво-Печерська Лавра, стародавній Поділ і Дніпровська набережна, Майдан Незалежності і Хрещатик, Михайлівський Золотоверхий собор і Свята Софія, Андріївський узвіз і різні історичні, художні та етнографічні музеї. Враховуючи негативний вплив пандемії на розвиток туризму, у 2019 році місцеві туроператори та турфірми вирішили створити список із 10 туристичних об'єктів, таких як «Козацька Біла Церква», «Як добре ви знаєте історію своїх предків? Почали широко використовуватися інтерактивні екскурсії [7]. Слід підкреслити, що останнім часом в області приділяється велика увага

розвитку фестивального туризму. З цією метою збільшено кількість культурно-мистецьких та освітніх заходів різного рівня.

Слід відмітити динаміку в бік збільшення чисельності туристів як позитивну осіб, які перебували в колективних засобах розміщення. Незважаючи на зміни статистичних методів, у 2018-2019 рр. кількість відвідувань закладів розміщення перевищила показники 2015-2019 рр. Аналіз структури закладів розміщення в Київській області показує, що протягом 2018-2019 рр. вона зазнала значних змін. період навчання. Так, якщо у 2015 році готелі та подібні засоби розміщення на Київщині становили 71,2% усіх засобів розміщення, то у 2019 році їхня частка знизилася до 64,4%. Як наслідок, зросла частка інших засобів розміщення. Слід зазначити, що якщо кількість готелів та подібних засобів розміщення в Києві зменшилася, то кількість інших засобів розміщення зросла, хоча й повільно, що призвело до зростання. 2017, 2018, 2019, тис. Київ, Київська область, 16, 3,5% від загальної кількості закладів розміщення у 2019 році. Зовсім інша ситуація в цьому регіоні. У 2019 році зросла кількість готелів та подібних закладів розміщення, зменшується кількість інших засобів розміщення, зменшується їх частка в загальній кількості засобів розміщення. Він зріс з 74,7% у 2015 році до 46,3% у 2019 році. Однак, незважаючи на вищезазначені зміни, частка готелів і подібних житлових приміщень протягом досліджуваного періоду залишається великою – 64,4% у 2019 році порівняно з 35,6% для інших житлових приміщень. Згідно з дослідженням Colliers International (Україна), більшу частину доступного номерного фонду становлять 3-зіркові готелі (43,3%), 4-зіркові – близько 40%, 5-зіркові – близько 40% готельні номери становлять лише 16,7%. Однак сучасних мандрівників важко вразити своїми розмірами, а ми хочемо вразити та відчутти, зупинившись у готелі. Тому важливі такі чинники, як унікальні локації, яскрава архітектура, нестандартний дизайн, зв'язок із місцевою культурою та занурення у міське життя. Київська міська влада хоче підкреслити, що кожного року вона визначає найкращого з кількох кандидатів для заохочення організацій, які працюють у туристичній галузі Проводиться у грудні. Аналіз офіційних даних статистики туризму Київської області показав, що туристична діяльність у Київській області характеризується такими особливостями: – У структурі суб'єктів туристичної діяльності переважають турфірми. Екскурсійну діяльність проводить невеликий відсоток туроператорів і суб'єктів. - Найбільш розвинені такі види туризму: Здоров'я, бізнес, культура та освіта, історія, розваги, релігія, спорт, освіта, етнографія, промисловість та екскурсії. - Збільшення доходів суб'єктів, що надають послуги в туристичній діяльності. – З року в рік зростає кількість іноземних туристів, які користуються послугами місцевих туроператорів і

туристичних агентств. – Кількість внутрішнього організованого туризму систематично скорочується; 18 – Багато туристичних компаній зосереджуються на виїзному туризмі. З цієї причини кількість людей, які виїжджають з області, значно перевищує кількість людей, які відвідують Київську область.

З метою охорони та запобігання приватизації пам'яток культурної спадщини Закон України "Про перелік пам'яток культурної спадщини, що не підлягають приватизації" спеціально визначає об'єкти України за регіональною ознакою. Так, у Києві понад 200 об'єктів, у Київській області – 19. У Білоцерківському районі – 4, у Васильківському – 1, у Вишгородському – 1, у Святошинському – 2, у Переяславі – 3. Хмельницький район, Ставищенський район 2, Таращанський район 2 – 3, Фастівський район – 3 [9] (Додаток А). «Закон про основи містобудування» визначає правові, економічні, соціальні та організаційні основи містобудівної діяльності в Україні, спрямованої на створення повноцінного життєвого середовища і водночас забезпечення охорони навколишнього середовища. що. Природне середовище, раціональне природокористування, охорона культурної спадщини. Основним завданням цього закону є збереження пам'яток культурної спадщини та Має на меті розвиток національно-культурних традицій в архітектурі та містобудуванні[6]. В українському «Законі про планування територій» зазначено, що саме адміністративні органи та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень керуються генеральною схемою під час підготовки інженерно-транспортної інфраструктури, збереження історичної забудови культурної спадщини та розвитку туризму.

Цим документом визначено перелік основних завдань щодо підтримки та розвитку культурного туризму в Україні: - реалізація низки заходів щодо підтримки туристичної галузі, у тому числі створення привабливого інвестиційного клімату в туризмі та курортах; - Забезпечити належний рівень міжгалузевої координації та міжрегіонального співробітництва. Це сприяє раціональному використанню культурно-пізнавального потенціалу та оптимізації видатків державного та місцевих бюджетів на діяльність у сфері туризму та курортів. – об'єднати зусилля органів державної влади та місцевого самоврядування, представників сфери туризму, інших секторів економіки та організацій громадянського суспільства для популяризації України у світі та формування іміджу України як привабливої країни для туризму 25 - Гармонізація національного та європейського законодавства, дотримання цілей і принципів, проголошених.

Стратегічним документом національного розвитку; Ця стратегія визначає основні засоби реалізації у сфері «нормативно-

правова база туризму та курортів». – Імплементация права ЄС у сфері туризму та курортів, що дозволить врахувати досвід основних туристичних країн ЄС для вдосконалення законодавства у цій сфері: проекти змін до законів України «Про туризм» та «Про курорти» - розробка законопроекту про запровадження органів саморегулювання у сфері туризму та курортів (створення національної туристичної організації); – для туристів з країн, які є цільовим ринком України Лібералізація та спрощення візової системи - Продовження діючих міжвідомчих і міжурядових угод про співробітництво в галузі туризму і курортів та укладення нових; – розроблення та затвердження порядку створення та ліквідації українських туристичних представництв за кордоном тощо [15] та сприяли підвищенню ефективності системи стратегічного управління розвитком у сфері використання. Зокрема, з 2000 року реалізовано або заплановано до затвердження чи розробки десятки державних, регіональних та місцевих програм. Вирішення існуючих проблем, подальший розвиток і вдосконалення сфери культури Київської області, розвиток культурних традицій, збереження історичних цінностей, забезпечення доступу до об'єктів культури для всіх верств населення, створення максимально сприятливих умов перетворюються на створення. Культурне обслуговування населення потребує розробки та реалізації Комплексної програми розвитку культури Київської області на 2021-2023 роки. Завданнями програми є підвищення ролі культури в інтеграції українського суспільства, захист національно-культурної спадщини, зміцнення та покращення культурного потенціалу регіону, формування цілісного інформаційно-культурного простору, покращення умов це створити задоволення творчих, інтелектуальних і духовних потреб населення, широкий доступ до культурних і мистецьких надбань, відродження духовних традицій, діяльності національної спільноти для розвитку культури і творчого самовираження, забезпечення міжконфесійної та міжрелігійної злагоди.

Заповідник «Софія Київська» в Комплексній програмі розвитку Національного заповідника «Софія Київська» 2020-2025. Подивіться, розвиток туристичної галузі загалом і культурного туризму, зокрема, відіграє дуже важливу роль у соціально-економічному житті регіону. Зростаючий інтерес до цілей і націй культурного туризму посилив вплив туризму практично на всі сфери життя і діяльності людини. На національному рівні розвиток туризму відбувається під впливом державного нормативно-правового середовища. Його складовими є: – Норми та правозастосування. - Просування турпродукту на внутрішньому та міжнародному туристичних ринках. - Захищати права та інтереси туристів та забезпечувати їх безпеку. - Регулювання правил в'їзду та виїзду туристів з урахуванням інтересів розвитку

туристичного ринку; - Оподаткування; - Митні правила; - Кадрове забезпечення.

Тобто перспективи розвитку культурно-освітніх туристичних комплексів як в Україні, так і в Київській області значною мірою залежать від посилення державного регулювання туристичної сфери на національному рівні, що є сучасною стратегією просування. слід поєднувати з місцевою туристичною програмою. Вивчивши існуючу на сьогодні нормативну базу щодо організації культурно-пізнавального туризму, хочеться відзначити, що прямого нормативного документа, який би визначав принципи організації та функціонування даного виду туризму, немає. Розглянуті нами нормативно-правові акти лише частково підкреслюють правові аспекти діяльності суб'єктів і речей у культурно-пізнавальній сфері. Тому, на нашу думку, перш за все необхідно забезпечити реалізацію правових механізмів державного регулювання культурно-освітнього туризму відповідно до принципів конституційності, законності та прозорості. Основним засобом правового механізму мають бути нормативно-правові акти органів державної влади та Київської держадміністрації. По-друге, особливістю формування нормативно-правової бази у сфері культурного туризму є комплексний характер цього правового поля. Він містить велику кількість правових норм у різних галузях, таких як конституційне, адміністративне, цивільне, екологічне, економічне, фінансове, податкове, трудове, митне та міжнародне право. По-третє, незважаючи на активне формування нормативно-правового забезпечення туристичної галузі України, її вплив на зростання основних показників туристичної діяльності в окремих регіонах поки що не відчутний. Тому пріоритет туризму Місцевим органам влади слід надати більше повноважень щодо запровадження місцевих податкових пільг для типів і заохочення наукових досліджень з цього питання.

Список використаної літератури

1. Бутко М. П. Транспортна інфраструктура як складова туристичного потенціалу України / М. П. Бутко // Ефективна економіка. – 2019. – № 3. [Електронні ресурси]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=62>
2. Василюк О. Природно-заповідний фонд Київської області / Василюк О., Костюшин В., Норенко К. та ін. Київ: НЕЦУ, 2012. – 338 с.
3. Виявлений лідер туристичної галузі Києва. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://kyivcity.gov.ua/news/viznacheni_lideri_turistichno_galuzi_kiy_eva
4. Вікіпедія. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org>

5. Величко В. В. Організація рекреаційних послуг: навч. Посібник / В. В. Величко; Гаак. Національний міський університет ім. О. М. Бекетова. Харків: 2013 ім. О. М. Бекетова, 2013. – 202 с.
6. Воловик Л. М. Особливості розвитку столичних рекреаційно-туристичних комплексів (на прикладі Київської області) / Л. М. Воловик // Географія і туризм. – 2013. – Випуск 26. - С. 164-173. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gt_2013_26_23.
7. Управління статистики Київської області. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kyivobl.ukrstat.gov.ua/content/p.php3?c=929&lang=1>
8. Управління статистики м. Києва. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kiev.ukrstat.gov.ua/p.php3?c=534&lang=>
9. Горецька Г. В. Правове регулювання розірвання договору туристичного обслуговування за неналежним виконанням / Г. В. Горецька // Науковий вісник Херсонського державного університету. сер. : Правознавство. – 2017. – Вип.1(1). – С. 73-76.
10. Гостюк В. І. Правові основи та механізм державного регулювання туристичної галузі в Україні. / В. І. Гостюк // Часопис Київського юридичного університету. – 2013. – № 4. – С. 168–173.
11. Міністерство туризму і курортів. Інформація про фінансово-економічні показники туристичної галузі 2017-2019 рр. [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=ukUA&id=be44a1a7-69b3-4a77-a86a-447499abcdd6&tag=Analitika&isSpecial=true> (дата звернення: 27.02.2021).
12. Національна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
13. Департамент автомобільних доріг України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukravtodor.gov.ua
14. Національний реєстр культурної спадщини. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://web.archive.org/web/20081231050720/http://www.heritage.com.ua/reestry/index.php?id=67>
15. Доценко В. Ф. Розвиток готельного господарства в українській агломерації / В. Ф. Доценко, О. В. Арпул, Н. П. Бондар, О. О. Дудкіна [Електронні ресурси] – Режим доступу: http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream./123456789/7519/1/hotel_industry.pdf.